

SUVELAAGRI LÕPUPIDU

12. august. On laupäeva hommik. Ärkan kella seitsme paiku, päike piilub kardina vahelt tuppa, töötab tulla ilus ilm ja peabki tulema, sest täna on siin Catthorpe Manoris Inglismaa Eesti Noorte ja Laste suvelaagri lõpupidu.

Homnikusöök tavalisel ajal 8.30, aga mulle tundub, et natuke rohkem ärevust nii laste kui ka kasvatajate silmis.

Viimased proovid lava peal ja rahvariided selga.

Ja ongi esimesed külalised lähedalt ja kaugelt saabumas otsitakse tuttavaid tuttavaid, teretatakse, kallistatakse ja puhutakse juttu. Osad külalised, lapsevanemad on end kõrvalhotelli majutanud. Kõik laabub.

Kell on 13.30, kõlab Eesti ja Inglise hümn, seda laulavad nii esinejad kui ka külalised. Avasõnad I.E.Ü. esimehelt Toomas Ojasoolt ja tervitused Eesti Suursaadikult Londonis hr.Lauri Bambuselt.

Ja algabki kontsert

Laulan kaasa, inglise keelega on küll raskusi, aga eestikeelsed laulud on selle võrra paremini peas ja viisidki tuttavad. Alex Edwards oli vahva popurrii „Helisevast muusikast“ kokku seadnud, kes seda laulu ka juhatas.

Ka publikul oli võimalus kaasa laulda laulu „Ootus“ refräänini ja seda tehti rõõmuga. Kontsert lõppes lustilise lauluga „Röövliugu“, kus kaasa laulis ka suursaadik.

Foto: Toomas Ojasoo

Väike paus esinejatele ja külalistele.....

...ning pidu jätkus vabas õhus rahvatantsudega.

Minu kiidusõnad õpetaja Lyle, kes nädala jooksul tantsud selgeks õpetas. Ja siin tahan ära märkida, kui kuulekad ja õpihimulised olid nii väikesed kui ka suured. Tantsulugusid saatis akkordionil kauaaegne IES Tuleviku liige Peter Sheldon.

Ilmataat hoidis oma vihmaluugid, lubas meil lustida vabas looduses.

Peale väikest vaheaega jätkus pidu... külalised, lapsevanemad, I.E.Ü. liikmed osalesed loteriis, sest peavõit oli ahvatlev, selle oli välja pannud Catthorpe Manori Hotelli üks öö 2-le koos õhtu- ja hommikusöögiga. Selle võitsid lapsevanemad Eestist.

Oli aeg ühilaule laulda, laululehed jagatud, laulsid nii noored kui vanad, laulsin minagi kaasa, see tegi südame soojaks.

Ega pidu lõppeda tahtnud, laagrilised ootasid oma tantsuaega nii eesti kui ka inglise muusikaga. Vanemad laagrisolijad tantsisid noorematega, tantsima võeti emasid, isasid vanaemasid, vanaisasid, tants ei tahtnud lõppeda. Pidud ei tahtnud lõppeda.

See näitas veelkord, et soovitakse midagi koos teha, sellest rõõmu tunda ja seda jagada.

Aitäh esinejad, aitäh teile, head õpetajad, kasvatajad toreda peo eest!

Kaja Kriisa

1 Eesti uudised
Suvelaagri
lõpupidu

2 Inglismaa
eestlaste
noorte ja laste
suvelaager

3 Noorte ja
laste
suvelaager

4 Uudised
English section

5 Sport
Uudised
Kokakunst

6 Teated
Üritused
English
section

Järgmine Eesti
Hääl ilmub
2. oktoobril
Kaaströöd ja kuulutused
palume hiljemalt
22. septembriks

Eesti Hääl toimetuse on
avatud esmaspäevast
reedeni kell 09.30 kuni
16.30. Tel: 0115
8776877 Teistel ae-
gadel palume võtta
ühendust e-posti teel

KULTUURIMINISTEERIUM TOETAB OKUPATSIOONIDE MUUSEUMI

Kultuuriministeerium toetab Okupatsioonide muuseumi 600,000 euroga, et tagada uuenenud ekspositsiooni ja kaks korda suurema näitusealaga muuseumi avamine Eesti Vabariigi 100. juubeliaastal.

Kultuuriminister Indrek Saare sõnul aitab Eesti Vabariigi 100. juubeliaastal avatav uuenenud muuseum rääkida meie lugu. „See on lugu sellest, kuidas üks väike rahvas suutis üle elada okupatsioonid ja hoolimata kõigist raskustest üles ehitada avatud ja vaba riigi. Lugu, mis muudab Eesti väärtuslikuks väliskülalistele, aga mis veelgi olulisem, annab noorele põlvkonnale võimaluse arutleda, miks vabadus ja avatud ühiskond on oluline ning kuidas tuleb seda hoida ja kaitsta iga päev,“ ütles Saar.

Ministri sõnul on Okupatsioonide muuseumi uuendamise toetamise otsus sümboliseeriv seotud 20. augustiga. „Iseseisvuse taastamise aastapäeval peaksime veelgi enam mõtlema vabaduse tähendusele ja tähtsusele. Just siis mõistame eriti selgelt, et kõva käe ja suletud ühiskonna ihalejad tahavad meid tagasi aega, mis peaks jääma muuseumiseinte vahele,“ sõnas Saar.

Kultuuriministeeriumi toetusega võrdse rahasumma annab muuseumile perekond Kistler Thompson,

kes on muuseumi 13 tegutsemisaasta jooksul panustanud selle arengusse ligikaudu 3 miljonit eurot. Lisaks muuseumi toetamisele on perekond anetanud üle 4 miljoni euro Eesti ja Balti uuringute programmi algatamiseks Stanfordini ülikooli raamatukogus.

Okupatsioonide muuseumi direktor Merilin Piipuu lisas, et perekond Kistler Thompsoni sedavõrd suurt panust tuleb hinnata ning muuseumi näide on väga hea eeskuju kõigile. „Meie kultuuri hoidmine ja ajaloo talletamine ei ole ainult riigi kohus, vaid peab toimima kodaniku ja riigi koostöös.

Tänu vabadusele on meil kõigil võimalus eneseteostuseks, kuid samas on meil kodanikena kohus anda enda jõukohane panus. Muuseumid peavad julgema rääkida ka mineviku valupunktidest, sest ainult nii saame vabadust hoida ja hinnata. Äärmiselt suur huvi meie muuseumi vastavatud KGB vangikongide vastu näitab, et inimesed tahavad minevikust õppida,“ lisas Piipuu.

Muuseumit haldav Kistler-Ritso Eesti Sihtasutus on Eestis suurim kultuurivaldkonnas tegutsev riigi ja erasektori koostööna toimiv sihtasutus. Muuseumi uuenenud ekspositsioon avatakse 2018. Aastal kingitusena Eesti 100. aastapäevaks. Kultuuriministeeriumi pressiteade

EESTI KORRALDAB ESIMESE ELI KAITSEMISTRITE KÜBERÕPPUSE

Tallinnas toimub septembris Euroopa Liidu kaitseministrite strateegiline küberõppus, mille eesmärk on panna ministrid proovile küberrünnakute tagajärgedega toimetulekul.

Kaitseminister Jüri Luik arutas Brüsselis Euroopa kaitseagentuuri tegevjuhi Jorge Domecqiiga, kuidas õppuse järeldusi poliitika planeerimisel kasutada.

Luik loodab, et õppus toob esile Euroopa Liidu ja NATO vastutuse piirid ning olukorrad, kus on vajalik nende koostöö.

„Internetis ei ole piire riikide ega organisatsioonide vahel, sealsete ohtude tõrjumisel tuleb seetõttu kahandada koostöö piire Euroopa Liidu ja NATO vahel,“ lausus Luik.

Euroopa Liidu kaitseministrite küberõppus EU CYBRID 2017 toimub 7. septembril Tallinnas ning on esimene omataoline. Nende eesmärk on täpsemalt sisustada Euroopa Liidu kaitsekoostöö initsiatiive ning ühtlustada ootusi Euroopa Liidu sõjalise koostöö tulevikule.

Lisaks Domecqiile kohtus Luik Euroopa Komisjoni tööstusvoliniku Elzbieta Bienkowskaga, Euroopa Liidu sõjalise komitee ülema kindral Mikhael Kostarakosega, Euroopa Komisjoni asepresidendi Jyrki Kataineniga ning Euroopa Komisjoni sisejulgeolekuvoliniku Julian Kingiga.

INGLISMAA EESTLASTE 68. NOORTE JA LASTE SUVELAAGER 2017

6. kuni 13. august 2017 - Minu Eesti

See ju teada tõde, et keelt omandatakse ikka läbi praktika. Minu tütre tütar õpib Tallinna Reaalkoolis ja inglise keel on esimeseks võõrkeeleks. Tänu pr.Reet Järvikule (laulame koos Euroopa Eestlaste Kooris) sain teada, et Inglismaal toimub juba 68 aastat lastelaager, kus räägitakse nädala jooksul inglise keelt ja eesti keelt ja kolmandaks keeleks on saksa keel.

Mõeldud, tehtud, Anette oli meil Saksamaal külas ja oligi hea võimalus Hannoverist Birminghami pileti osta.

Pühapäeva pealelõunal olime esimeste laagriliste hulgas, algas tubadesse jaotamine, Anette sai 10 tüdrukuga ühte tupa.

Õhtusöögi ajal tervitasid kasvatajad laagrilisi ja loomulikult korraliti üle ka kodukord ja laagri reeglid. Eriti nendele, kes tänava esmakordselt, neid oli 10. Eks neile oli kõik ju uus ja huvitav. Uusi lapsi oli Saksamaalt, Eestist ja Sveitsist.

Küll oli tore vaadata, kuidas suuremad, vanemad tüdrukud, poisid aitasid väiksemaid ja julgustasid inglise keelt rääkima.

Esimestel päevadel olid ilusad ilmad, tehti sporti, mängiti mängu, lastel oli hea võimalus kokakursustel osaleda. Anette valis kokakursuse, marinaadide valmistamise. Kasvataja Reedal oli tõeline ettevalmistus, sest see ei ole ainult maitseainete kokkusegamine, see on justkui apteekri töö, mõõda ja kaalu jne. Tüdrukud tegid seda väga suure huviga ja õhinaga. Tunni lõpus tehti ka köök korda ja purgid jäid degusteerimist ootama.

Paralleelselt käis kõrvaltoas meisterdamine kasvatajate Alma ja Dollie juhendamisel.

Samal ajal käisid õues spordiplatsil sportmängud ja kasvataja Johni juhendamisel vibu laskmine.

Kõrvalmajas toimusid lauluproovid kasvatajate Alexi, Astridi ja Karini taktikepi all. Ning peale lauluproovi suunduti kõrvalsaali kasvataja Ly tantsuproovi. See sujus nii loomulikult, laste silmis ei paistnud väsimust ikka uuesti ja veel ja veel korrali laulusõnu ja tantsusamme.

Peale lõunat said laagrilised ka maiustusi osta., see tegevus meeldis nii suurtele kui ka väikestele.

Sellesse toredasse töisesse laagrisse mahtus matk, mis oli väga nutikalt läbimõeldud, huvi pakkus suurtele ja väikestele.

Iga päev olid uued ja põnevad ideed ja ikka inglise keeles ja eesti keeles. Üks tore projekt oli näiteks Eesti maakondade tutvustamine eesti ja inglise keeles. See oli lausa uurimistö. Kelle vanemad, kelle vanavanemad olid ja on eesti

Foto: Bethany Sheldon

juurtega, kes lastest, sugulastest Eestis külas käivad ja kuidas eesti keelt säilitada.

Kui vihm laagrilisi hurjutas, ei lastud end sellest häirida, leiti tubaseid tegevusi, mängu. Ja ikka sõbralikult ja üksteist aidates ja toetades.

Ja hakkaski tore laagrinädal lõpule jõudma. Anettele meeldisid kõik tegevused väga, eriti meeldisid kokakursused, paaril päeval tehti torte ja kaunistati, reedel valiti ilusam tort, jagati auhindasid, tänati tegijaid. Oli kokkuvõtete tegemine. Ikka inglise ja eesti keeles. Autasustati parimaid ja tublimaid, arvan, et see innustab järgmisel aastal nii mõndagi poissi, tüdrukut.

Lõpetuseks tahan tänada kõiki õpetajaid, kasvatajaid, ja selle laagri eestvedajat pr.Kristy Sheldonit.

Aitäh Reet, kes sa oled nii hea eesti keele säilitanud ja õpetad seda ka oma järglastele, aitäh Astrid, sinu usinust jätkus igale poole, aitäh Karin, sa olid äravahetamiseni sarnane oma kaksikõega, aga lõpuks sai Anette ka aru, kes on kes, aitäh Ly, kes sa oma rahulikkusega tantsud selgeks õpetasid, aitäh Alma, sa olid toredad ideed kaasa võtnud, aitäh John, sinu spordiüritustest tahtsid kõik osa saada, aitäh Dollie, sinu abivalmidust jätkus viimase minutini, aitäh Alex, sinu huumor aitas palju paremini laule omandada, aitäh Laura, kes sa aitasid oma head sõnadega uusi laagrilisi, aitäh teile, noored kasvatajad. Anette lubas järgmisel aastal kindlasti tagasi tulla, sest seal sai ta toredaid sõpru juurde ja inglise ja saksa keelt rääkida.

Anette vanaema Kaja Kriisa

IES Tulevik tänab noorte ja laste suvelaagri toetajaid

Adrian Blakeley Sirje ja Eino Ilmari
Lydia Järvik Maiu ja Enn Part
Rein Karik Jacqui ja Vello Vahter
Kaja Kriisa Maria ja David Dowbenko
Tiina Kõiv Kevin ja Tiina Probert-Ehaver
Ellen Mänd Helle-Monika Hantho
Ingrid Pajo Calthorpe Manor Estate
Bradfordi Eesti Kodu
Inglismaa Eestlaste Ühing
Eesti Abistamise Komitee Londonis
Eesti Suursaatkond Londonis
Eesti Vabariigi Haridus- ja Teadusministeerium
Eesti Hääl

ESTONIAN SUMMER CAMP IN THE UK

This year marked the 68th Estonian summer camp in the UK. These summer camps have taken place every summer since 1949. Although the camps have changed quite considerably over the years, the original vision has not altered and the main objectives remain the same: maintaining Estonian language and culture among young expatriate Estonians and forging lasting friendships with other young people of Estonian origin. As 2017 has been designated 'Children's and Youth Culture Year' in Estonia, our main aim this summer was to further the young people's knowledge of Estonia and its culture, and also to encourage a deeper understanding of their Estonian origins and heritage.

The camp had an international flavour once again with ten young people from Estonia, as well as five from Germany, two from Switzerland and two from Italy. In total, 43 young people, ranging in age from 2 to 21 have attended.

The participants were very positive about their experiences during the week, old friendships were cemented and new friendships forged. The youngsters from other countries had the chance to practise their English, whilst helping their British counterparts with their Estonian. Including leaders and helpers there were approximately 67 people at camp during the course of the week. There was also a great age range from babies to grandmothers, from 2 to over 70!

SUVELAAGER 2017

2017. a. laste ja noorte kultuuriaasta raames oli sel suvel üks laagri peamistest sihtidest Eestimaa tutvustamine eesti juurtega noortele ning lähedam tutvumine nende eesti päritolu ja pärandiga.

Laagri nädala jooksul tegid noored uurimistööd erinevate Eesti maakondade kohta, mida nad kandsid pärast ette tervele laagriale. Nii noored kui ka kasvatajad mõtlesid selle peale, kuidas nemad on isiklikult Eestiga seotud ja nad vastasid küsimustele oma eesti juurte kohta. Siinjuures on valik nende vastustest.

Mariliis (21) young leader

My father comes from the Põlva region. He was an only child and he and his parents lived in a country house surrounded by land and forest on the outskirts of Põlva county. My mother grew up in a small village called Roiu, with her parents, brother, and sister.

I was born in Tartu.

My dad left Estonia first to work there in the UK as the wages were better, then I, my mum and my younger sister moved to the UK to be with my dad.

I usually visit Estonia once a year. I love the food, the culture, and the traditions that people celebrate such as jaanipäev and mardipäev.

MINU EESTI - MY ESTONIA

Ellinor 7. aastane

Mina olen sündinud Inglismaal aga minu ema ja vanaema tulid siia elama Tartust rohkem kui 20 aastat tagasi. Mulle meeldib käia Eestis, sest mul elab seal päris palju sugulasi. Eestis on väga tore, sest ma saan talvel kelgutada ja lumes mängida.

Rebecca -Minu Eesti

Stefan (15)

My grandfather had a farmstead in Kipikoovi, by the Baltic Sea on Saaremaa. Nearby, a small beach has been created by the local council and stepping stones, once used for fishing boats, still remain. The rest of the area is now a forest.

My grandfather left Estonia because he was called up to fight in WW2. After the war, he went to a displaced persons camp in Germany and later chose to come to England because of the opportunities for work. He did not return to Estonia until independence was regained because he was scared of the communist regime.

Once a year I visit Estonia. I like Tallinn old city and its contrast with the new buildings. We go to our summerhouse on Saaremaa, where it is easy to get to the beach (unlike in England). I also enjoy the food.

Mart-Ole 16. aastane

Mu ema on Tartu linnast pärit. Tartu kesklinnas on Tartu ülikool. Suure raekojaplatsi peal on purskkaev „Suudlevad Tudengid”. Raekojaplatsi lõpus on suur kaarsild üle Emajõe. Raekoja taga on Toomemägi toomkiriku varemetega. Rüütli tänaval on Jaani kirik, kus mind ristiti.

Mina sündisin Saksamaal Esseni linnas.

Mu Ema läks Saksamaale, et teha doktoritööd.

Ma sõidan igal suvel Eestisse, kui mul on puhkus.

Mulle meeldib Pülme järv, mis asub Kääriku ja Keeni vahel. Seal on väga tore ujuda ja kalastada. Mulle meeldib ka väga Eestis oma sugulasi külastada.

Oliver 9. aastane

Minu isa on pärit Valgamaalt Lüllemäelt. Isa ema on pärit Käärimäelt ja vanaisa on pärit Jõgevamaalt Haavakivilt.

Minu ema ja tema isa on pärit Tallinnast ja ema ema on pärit Viljandist. Mina ja mu vend oleme sündinud Tallinnas.

Minu isa ja tema ema sünnikoht on Lõuna Eestis. See piirkond seal on väga roheline ja künkeline. Lõuna

Eestis on ka väga palju vanu maanteid, mis ühendasid kunagi Eesti suurlinnu. Minu

isa- poolne vanaisa on pärit Peipsi Järve äärest, tema kodutalu asus Anna Haavaga samas kohas.

Mulle meeldib kõige rohkem Eestis maakodudes puhata. Meie maakodud asuvad Võrus ja Lüllamäel, Valga lähistel. Mulle meeldib talvel Eestis suusatamas käia, kui muidugi lund on ja mulle meeldib ka raamatuid lugeda.

Olivia (10)

My great grandfather, on my dad's side, came from Narva and my great grandmother, comes from Tartu. On my nanna's side, her father came from Rakvere and her mother from Narva.

My great grandparents were refugees after the war and were able to come to England to work.

I was born in Burnley, Lancashire.

We have been to Estonia three times. On each of our visits to Estonia, we have visited Tartu and some friends and family who live on farms.

I like the science centre in Tartu and paddling on Pärnu beach. It was fun visiting family friends at their summer house and laughing at daddy, mummy, granddad and uncle Alex going from the sauna through the garden to the outdoor pond to cool down.

Vibutamine

Kokandus

Kunstitöö - kasvataja Alma

Lars (18)

My mother lived in Tartu and my grandmother and grandfather lived in Leevaku when they were young.

My grandparents lived in Tartu after they got married. Tartu is a beautiful city in which you can find old buildings and a university that looks a little like a smaller version of the White House!

After my mother finished school, she decided to spend a year abroad. She decided to go to Germany where she met my father and she ended up staying there.

I was born in Düsseldorf in Germany but I go to Estonia at least once a year.

It's hard to explain why I love being in Estonia - it's just a feeling I have when I am there. I also love visiting my family in Estonia.

Kathreen 11. aastane

Minu ema ja vanaisa sündisid Hiiumaal Kärklas, vanaema sündis Tallinnas. Meie suvekodu asub Hiiumaal minu ema ja vanaisa lapsepõlve kodus Reigi kiriku lähisel. See talu on olnud meie suguvõsa käes üle 200 aasta. Mina sündisin Tallinnas. Minu ema lahkus Eestist, kuna ta abiellus minu isaga, kes on itaallane ja nad asusid elama Itaaliasse minu isa töö tõttu. Eestis käin veebruaris, aprillis, juulis ja oktoobris ehk 4 korda aastas. Eestis mulle meeldib väga loodus ja rahulik elu. Samuti maitseb mulle eesti söök. Eestis olen ma rohkem vaba kui Itaalias, saan olla iseseisvam. Eestis on mul palju sõpru.

Mängud õues

Fotod: Beth Sheldon ja Kaja Kriisa

VANADUSPÄEVADEST

Lugeja imestab pealkirja vaadates, et mida on vanaduspäevadest kirjutada? Mõiste "vanadus" on ju kõigile tuntud-teatud, olles inimeseks olemise vältimatu osa. Teisest küljest võib öelda, et nii nagu pole kahte täpselt sama inimest, nii on erinevad ka vanaduse detailid, sest oleme kõik oma aja, ruumi ja päritavuse produktid. Seega võiks ühest küljest teemale joone alla tõmmata, et mis seal ikka rääkida. Teisest küljest, inimeste erinevusi arvestades, võiks teemat lõputult nämmutada. Püüan seepärast leida kesktee ja puudutada punkte, mis lugejale ehk huvi pakuvad.

Üks selline keskne asjaolu on, et mida vanemaks saame, seda enam vaatame minevikku. Arusaadav ka, sest üha vähem on ees oodata. Inimene küll kunagi ette ei näe, kuid noorpõlves on tulevik (loodetavasti!) see pikem teots, mille poole tuleb pürgida ja mida peab vastavalt oma unistustele-võimetele kujundama. Ja nii on vaade suunatud ettepoole, nagu see olema peab. Aga kusagil keskeas kasvab aimus, et ollakse haripunktil - nagu lennuk, mis küll veel võimekalt edasi lendab, aga kõrgemale enam ei tõuse. Olevik, igapäevane töö ningrabamine kestavad endiselt ja nõuavad täit tähelepanu, kuid vahel leiad, et tore on vaadata tagasi, meenutada noorusaastaid ja veeretada peos vanu mälestusi.

Kui saabub pensionipõlv, muutub ka inimese vahekord ümbritseva maailmaga. Selle muudatuse detailid olenevad teguritest nagu isiku vanus, harjumused, kohanemisvõime, majanduslik külg jne. Laias laastus võib siiski ära tunda kahte erinevat teed. Nii on mõni sõber mulle tunnistanud, et uues elufaasis elab ta peamiselt minevikus, vanade mälestuste keskel, sest nii olevik kui tulevik enam midagi huvitavat ei paku. Seevastu toonitavad teised (nende hulgas mu 90-aastane tädi, kes suri 1993), et nemad vaatavad ainult ettepoole, kuna nende arvates on minevikku iseloomustanud peamiselt täitumata lootused ja traagika.

Miks nii või miks naa? Põhjusi on teadagi palju, kuid arvan siiski, et üks selline on inimese silmaringi ja huvialade mõju, mis omakorda võib olla positiivne või negatiivne. Nii näiteks on loomulik, et täiseas karjääriredelil edasi pürgides peab tähelepanu keskenduma eeskätt antud ülesannetele. muude huvialadega võib mõjuda segavalt. Pensioneas on aga aktiivsed huvialad plussiks, sest viljakas vabategevus aitab inimesel tühjaks jäänud elu nauditavalt täita. Muidugi on siin erandeid nagu ikka. Tean sõpru, kes oma eriala selliselt armastavad, et nad ka pensionil olles sellega tegelevad ega ole muust huvitatud. Enamus meist aga vajab

vanaduses siiski uusi huvialasid, mis annaksid elule uue mõtte.

Pensionipõlvel on veel üks probleem, mida tasub tähele panna. Senisest tööst-tegevusest välja astudes leiad ootamatult, et hakkad oma senisest kolleegidest-sõpradest maha jääma – oled kõrvalseisja. See on eriti tehnilisel/teaduslikul alal nii, sest areng siin on eriti kiire. Sammupidamist raskendab lisaks asjaolu, et vanaduses pole uue õppimine enam nii lihtne kui noorelt. Selle teguri mõju on olnud taas individist, kuid ignoreerida teda ei saa.

Eeltoodud võrdlus lennukisõiduga viib paratamatu järeltule, et keegi ei jää kõrgusse hõljuma, vaid aeglaselt laskutakse madalamale ning kord saabub lõpp. Seda väljendab ka tudengite laul "Gaudeamus igitur" kui ta nendib, et "Vita nostra brevis est", st surmaga peab arvestama. Enamusel meist on vanaduspõlve jõudes vanemate surm juba läbi elatud. Ehkki valus sündmus, võis seda vähemalt ette arvata. Raskem on aga vendadeõdede kadumine, veelgi raskem elukaaslase ja eriti laste kustumine. Lisaks märkad, kuidas näiliselt püsivate sõprade ring üha kitsamaks tõmbub. Ja sellega kaasub kibe üksildustunne, eriti neil, kes võõrsil pole suutnud kohaneda ega leiaks Eestiski enam kunagisi sõpru. Siin aitab vahel usuline meditatsioon, vahel ka mitte.

Olen nüüd pikalt vanaduse hädade üle kurtanud. Aeg on artikkel lõpetada asjaliku, proosalisema jutuga. Lisan seepärast kaks, igati väärtuslikku mõtet. Esiteks: ärge unustage testamendi koostamist! See on tänapäeva keerulises elus soovitatav ja muutunud üldiselt tavaks. Ometi juhtus, et aastaid tagasi ühele vanemale eestlasele testamenti mainides vastas too, et "Ei mina testamenti tee! Siis hakkab kohe surema."

Teiseks: teete järeltulijatele suure heateo kui korrastate oma maise vara. Ma ei mõtle siin mööblit, riideid ja muud sellist. Nende väärtust (või selle puudumist) on kerge otsustada. Paljudel aga seisab keldris või pööningul kastide viisi paberikraami, fotosid, dokumente ja muud sarnast. Teie järeltulijatele on selle läbivaatamine suur töö ja ikka juhtub, et kogemata säilitatakse praht ja prügikorvi lendavad väärtuslikud ürikud. Kui te ei soovi materjali veel ise likvideerida, siis miinimum oleks teda selliselt märgistada, et teised teaksid, mida säilitada või mida rahumeeles lendu lasta. See on eriti oluline meie juhul, kes me Eestist või pagulasaja algusest oleme säilitanud ainulaadseid väärtusi.

Nii. Lõpetades soovin kõigile tervist ja elurõõmu ning kui olete pensionil, siis pikka iga!

Raul Pettai USA. Ilimus Vaba Eesti Sõnas

Head kaasmaalased – väärtustame meie ühiskonna- ja kultuuritegelaste mälestust!

Lähiajal tähistatakse Eestis mitmeid olulisi tähtpäevi – Eesti autonoomia 100, EELK 100, Eesti Vabariik 100, Eesti laulupidu 150, emakeelne ülikool 100, Tartu rahu 100.

Sel puhul on saanud kenaks tavaks meenutada ning mälestada ka neid isikuid, tänu kellele me neid tähtpäevi tänasel päeval tähistada saame. Lähenevate juubelite eel kutsume kõiki kaasmaalasi ja kodanikeühendusi, asutusi ja institutsioone nii kodumaal kui ka väljaspool kodumaad looma algatusrühmi ja toimkondi, et selgitada

välja ja korrastada meie riigis ja kultuuriloos tuntud inimestega seotud kohad ja matmispaigad. Ühendagem selleks oma jõud kõikjal maailmas, et meie ajaloos olulist tähendust omavate kaasmaalaste viimseid puhkepaiku saaksid külastada ka tulevased põlvkonnad, et süüdata seal mälestusküünlal.

Meenutagem tänutundega kõiki Vabadussõja kangelasi, ühiskonna- ja kultuuritegelasi, kes on andnud meile võimaluse elada tänases vabas Eestis.

Jüri Trei, Eesti Lipu Seltsi esimees
Peep Pillak,
Eesti Muinsuskaitse Seltsi esimees

Molotovi- Ribbentropi pakti aastapäev

23. augustil 1939. aastal sõlmisid Natsi-Saksamaa ja kommunistlik Nõukogude Liit Molotovi-Ribbentropi pakti, mis pani aluse iseseisvate riikide annekteerimisele ja okupeerimisele ning ohtratele kommunismi ja natsismi kuritegudele. Tallinnas Vabadussõja võidusamba juures mälestati 78 aasta möödumist pakti sõlmimisest.

Tseremoonia algas justiitsministri Urmas Reinsalu, tema Leedu kolleeg

Milda Vainiutė ning Eesti Memento Liidu esimees Leo Õispuu sõnavõttudega. Mälestuspalvuse pidas peapiiskop Urmas Viilma. Esines ETV tütarlaste-koor Aarne Saluveeri juhatusel ning võidusamba jalamille asetati kommunismi ja natsismi ohvrite mälestamiseks pärjad.

Justiitsminister Urmas Reinsalu meenutas, et 2009. aastal otsustas Euroopa Parlament tunnistada 23. augusti üleeuroopaliseks totalitaarsete ja autoritaarsete režiimide mälestuspäevaks. "Täna mälestame üle Euroopa miljoneid inimesi, kes langesid inimvaenulike kommunistliku ja natsionaalsotsialistliku ideoloogiate sünnitatud režiimide ohvriks. Me seisame õiguse eest. See tähendab ka kohustust mäletada," ütles ta.

EKRE fraktsioon puudus Presidendi vastuvõttult

President Kersti Kaljulaid ei kutsunud Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna (EKRE) riigikogu fraktsiooni liikmetest mitte kedagi Eesti iseseisvuse taastamise 26. aastapäeva puhul korraldatud vastuvõtule Kadrioru roosiaias. EKRE esimehe Mart Helme sõnul ei käitunud president riikliku institutsiooni esindajana, vaid pigem erapeo korraldajana, kes sekus isiklikest vaadetest lähtudes päevapoliitikasse.

Vastuseks EKRE fraktsiooni sekretäri küsimusele, kas vastuvõtule ei kutsuta isegi mitte EKRE fraktsiooni juhti, vastati presidendi kantseleist, et kutsutud on üksnes riigikogu juhatus ja üksikud valitud riigikogu liikmed. EKRE esimehe Mart Helme sõnul ei tohiks

president käituda nagu erapeo korraldaja, kuna 20. augusti kui riikliku püha puhul korraldatud riigipea vastuvõttu reguleerib range protokoll. Helme sõnul on Kersti Kaljulaidil raskusi aru saada sellest, et riiklikel vastuvõttudel esitab kutse president institutsiooni esindajana, mitte eraisikuna.

Sinimäe lahingu mälestamine

Ida-Virumaal Sinimäel maeti 5 augustil hauda 202 nõukogude sõdurit, kes hukkusid 1944. aastal Eesti vallutamisel. Sõdurite säilmed leidsid sõjaajaloo klubi Kamerad liikmed. Langenud sõdurid leiti Sinimägede lahingute piirkonnast, vahendas Interfax.

Säilmed maeti vennashauda, kuhu on varem maetud juba umbes 12000 Teise maailmasõja ajal Eestis langenud sõdurit.

1944. aasta 25. juulist kuni 12. augustini

Punaarmee ja Saksa vägede vahel peetud Sinimägede lahing on teadaolevalt kõige ohvriterohkem lahing Eesti pinnal. Sinimägedes langenute täpne arv on teadmata, kuid arvatakse, et ainuüksi eestlasi langes Sinimägedes umbes 2500. Lahingud tõid kaasa hävingu kogu piirkonnale.

Eesti lipu valmistaja järeltulija elab Londonis

Õhtulehes oli artikkel, mis räägib Londonis elavast Eesti lipule värvid andnud Gustav Heinrich Beermanni otsesest järeltulijast Adelies Beermannist, kes räägib eesti keelt ja hoiab Eestit südames. Teadaolevat valmistab esimese Eesti lipu Emilie Rosalie Beermann

(mõnedel andmetel olid lipu kaasõmblejateks Miina Hermann ja Karl August Hermann) abikaasa Paula Hermann). Emilie isa, Põltsamaa koolmeister Gustav Heinrich Beermann andis sinimustvalgele lipule värvid ja valmistas lipuvaru. Emilie vend Christoph viis lipu Tartusse EÜSile. Õhtuleht

Leinateade

ROMAN (ROMMI) SILDRE
sünd 18.11.1926 Valgas, suri 6.8.2017 Stockton-on-Tees'is

SPORT

VEHLEKMINE

Eesti epeenaiskond koosseisus Julia Beljajeva, Irina Embrich, Kristina Kuusk ja Erika Kirpu krooniti Saksamaal Leipzgis maailmameistriks, kui finaalis alistati 45:33 Hiina. Kahel korral Euroopa meistriks tulnud Eesti epeenaiskond võitis MM-tiitli esmakordselt.

Finaalis haaras Eesti naiskond ohjad teises minimatšis ning edaspidi hiinlannad enam ohtlikuks ei saanudki.

Eesti on epeevehklemises varasemalt võitnud neli individuaalset MM-tiitlit ehk kokku oli tänavune triumf eestlastele läbi ajaloo viiendaks MM-tiitliks.

Avaringis Eesti alistas Hong Kongi 45-17, Saksamaa 12-11 ja pool-finaalis Poola 37-27. Naiste epee individuaalvõistluses Julia Beljajeva sai kaela pronksmedali.

Põhiturniiri avaring:

Julia Beljajeva – G.Veress (Rum) 15:10;
Erika Kirpu – M.Navarría (Ita) 12:15;
Irina Embrich – D.Martynuk (Vene) 15:7;
Kristina Kuusk – A.Pochkalova (Ukr) 7:15.
1/16-finaalid:

Julia Beljajeva - S.Song (Korea) 14:10; Irina Embrich - R.Knapik-Miazga (Poola) 12:9
1/8-finaalid:

Julia Beljajeva - Chengzi Xu (Hiina) 13:12;
Irina Embrich - T.Gudkova (Vene) 8:15
1/4-finaal:

Julia Beljajeva - Alexandra Ndolo (Saksa) 15:9
1/2-finaal: Julia Beljajeva - T.Gudkova 12:13
Meeste võistluses saavutas Nikolai Novosjolov hõbemedali. Finaalis kaotas ta kuue aasta tagusele maailmameistrile, itaallasele Paolo Pizzole napilt, 13:15.

TENNIS

Vaatamata viimaste nädalate ebaõnnele tõusis värskes maailma naiste edetabelis Anett Kontaveit oma karjääri kõrgeimale ehk 27. kohale. Viimasel kahel turniiril avaringis juba reketid pakkima pidanud Kontaveit möödus edetabelis šveitslannast Timea Bacsinszky'st, kes vigastuse tõttu kaotas palju punkte.

Eesti endine esireket Kaia Kanepi parandas oma postisiooni ning on nüüd maailma 421. reket.

KERGEJÕUSTIK

Hiljuti toimus kergejõustiku MM-i võistlus Londonis, millest võtsid osa Eesti parimaid sportlased. Kahjuks nendest keegi ei tulnud tagasi medaliga, kuid olid mõned head tagajärjed.

Eesotsas kümnevõistleja Janek Õiglane võimsa uue isikliku rekordiga 8371 punktiga sai neljanda koha. Oma varasemat tippmarki parandas 23-aastane Õiglane 201 punkti võrra.

(üksikalad 100m*: 11,08 sek; Kaugus: 7.33m; Kuul*: 15.13m; Kõrgus*: 2.05m; 400m*: 49.58sek; 110m tõkked: 14,56sek; Ketas: 42.11m; Teivas*: 5.10m; Oda*: 71.73m ja 1500m: 4min.39,24) *islikud rekordid.

Kuldmedali sai prantslane Kevin Mayer (8768), hõbeda sakslane Rico Freimuth (8564) ja pronksi sakslane Kai Kazmirek (8488).

Jalavigastust trotsinud Karl Robert Saluri sai 8025 punktiga 13. koha, jäädes oma rekordile alla 83 punktiga. Maicel Uibo sai teivashüppes nulli ja jättis vigastuse tõttu võistluse pooleli.

Finaalidesse pääsesid ka odaviskaja Magnus Kirt ja kettaheitja Gert Kanter. Meeste odaviske lõppvõistlusel piirdus Magnus Kirt tulemusega 80.48m, mis andis 11. koha.

(Nädal aega hiljem Pärnus toimunud võistlusel viskas ta 85.41m. Tanel Laanmäe ei pääsenud Londonis finaali 76.45m viskega aga Pärnus viskas 81.28m!)

Paraku sai vanameister Gert Kanter vaid 60 meetrise heitega 12. Koha. Kvalifikatsioonis heitis ta 63.61m.

20 aastane naisvasaraheitja Anna-Maria Orel sai 67.37 meetri viskega hinnatava 18. koha ning 400 meetri tõkkejooksja Jaak-Heinrich Jagor jõudis poolfiinali.

Teised tagajärjed

Naised -

Seitsmevõistlus – Grit Sadeiko – 6094 punkti – 18 koha; Kaugushüppe – Ksenija Balta 6,15m - 25 koha

Mehed - Kettaheitmine - Martin Kupper 62,71 - 17 koha; Maraton – Tiidrik Nurme 2.20.41 - 40 koha. Roman Fosti 2.23.28 - 53 koha

RALLI

Ott Tänak sai Saksamaal kirja oma karjääri teise MM-ralli võidu. Tänak edestas lõpuks teise koha meest Andreas Mikkelsenit 16,4 sekundiga. Kolmanda koha sai Tänaku tiimikaaslane Sebastien Ogier, kelle lõppkaotuseks jäi juba 30,4 sekundit.

MARINEERITUD SEENED

1 kg värsked puhastatud seeni
3/4 klaasi vett.

Marinaad

1 ½ kl vett
20 g (¾ sl) soola
15 g (¾ sl) suhkrut
7 - 8 pipratera
2 loorberilehte
1 keskmine sibul (lõigatud ratasteks)
1 keskmine porgand lõigatud õhukesteks rõngasteks
2-3 sl 30%-list äädikat*

Seened pestakse, pannakse vähesesse keeva vette. Et seened on veest kergemad, tõusevad nad pinnale, seepärast seente ühtlaseks kuumenemiseks segatakse neid vahetevahel. Seeni keedetakse kaanega suletud nõus. Kogunenud vaht korjatakse ära. Kui seened vajuvad keedunõu põhja ning keeduleem muutub selgeks ja vahtu enam ei teki, siis lõpetatakse keetmine. Keedetud seened kurnatakse. Eeltoodud marinaadi ainetest keedetakse marinaadi. Marinaadi keedetakse umbes 15 minutit. Kurnalt võetud seened tõstetakse marinaadi ning keedetakse paar minutit. Seened koos marinaadiga pannakse kuumutatud ja veidi jahtunud purki või pudelisse, mis kohe suletakse.

EESTIS ON METSI 6% VÄHEM

Viimase 17 aastaga on Eesti metsapind vähenenud 284 853 hektari võrra, mis tähendab, et Eesti pindalast on metsa on umbes 6 protsenti vähem kui 2001. aastal. Metsa vähenemise põhjus ei ole ainult raiumine, vaid ka metsatulekahjud.

Kõige rohkem on metsad vähenenud Pärnumaal ehk 30,818 hektari võrra. Järgnevad Lää-Virumaa 29,513 ja Ida-Virumaa 26,345 hektariga. Kõige vähem on metsa kadunud Läänemaal 7504, Hiiumaal 7550 ja Saaremaal 13,1454 hektarit.

Allikas Äripäev / Global Forest Watch

EESTI TEISEL KOHAL

Euroopa toiduohutusameti (EFSA) raporti kohaselt on Euroopa "kõige puhtam" ehk kõige pestitsiidijääkidest vabam toit Soomes. Teisel kohal on Eesti.

Raportis nenditakse, et Euroopa Liidus tarbitud toit on endiselt suuremas osas vaba pestitsiidide jääkidest või kui neid ka leitakse, on kemikaalide määrad seadusega

lubatud piirides, vahendas *eu-uutiset.fi*.

2015. a. Euroopa Liidus kogutud toiduproovidest oli rohkem kui 97 protsenti sellised, kus pestitsiidijäägid ei ületanud seadustega paika pandud tasemeid. Teste tehti 30 riigis ning kokku võeti 82 000 proovi.

VES/ERR

KOKAKUNST

Suvelaagri kokkamise tunnis valmistasime esimesel päeval noortega marineeritud kurke ja seeni, mida kõik said kolmapäeva õhtusel grillipeol maitsta. Siinjuures on meie retseptid.

Proovi ise ka ja naudi!

Children's camp cooking sessions started on the first day with 'how to pickle cucumbers and mushrooms'. By Wednesday the young 'chefs' efforts were ready to taste at the barbeque. Here are the recipes.

Have a go yourself and enjoy!

Reet Järvik, Suvelaagri kokanduse õpetaja

PICKLED CUCUMBERS

Ingredients:

2 cucumbers
Blackcurrant leaves
Dill sprigs
3 - 4 cloves garlic

Marinade

4 tablespoons sugar
4 tablespoons salt
4 tablespoons 30% vinegar*
2 litres water

Put blackcurrant leaves, dill and sliced garlic at the bottom of a sterilised jar. Cut the cucumbers into approximately 8 cm chunks and fill the jar with the cucumber pieces alternating with layers of blackcurrant leaves, dill, sliced horseradish and garlic. Bring the marinade to the boil and pour over the cucumbers while still warm.

KRÖMPSUD MARINEERITUD KURGID

Koostis: Koostis- ja maitseained.

2 kurki
mustsõstralehti
tillivarsi ja -õisikuid
3 - 4 küünt küüslauku

Marinaad

4 sl suhkrut
4 sl soola
4 sl äädikat 30% *
2 liitrit vett

Pane purkide põhja mustsõstralehti, tilli, tükeldatud mädarõigast ja küüslauku. Täida purgid tervenisti kurkidega, pannes ka nende vahele ja peale mustsõstralehti, tilliõisikuid ja küüslauku. Keeda valmis marinaad ja vala kuumalt kurkidele. Pane plekk-kaaned lahtiselt purkide peale.

IMPORTANT NOTE ABOUT VINEGAR

*Kui 30% äädikat ei ole saadaval saab ka kasutada 10% äädikat, mida saab UK poola poodidest osta. 10% äädikat tuleb vastavalt lahjendada - umbes 1:3 võrra.

*If 30% white vinegar is not available, you can use 10% white vinegar which is widely available from Polish shops in the UK. This needs to be diluted accordingly - approximately to a ratio of 1:3.

PICKLED MUSHROOMS

Ingredients

1 kg mushrooms
1/2 glass water

Marinade

1.5 litres water
20 g salt
15 g sugar
7-8 whole black peppercorns
2 x bay leaves
1 x medium onions cut into rings
1 x medium carrot peeled and sliced
2 to 3 tablespoons 30% white vinegar*

Put the mushrooms into a pan with a small amount of boiling water. Simmer the mushrooms with the pan lid on. Skim the foam from the top of the mushrooms with a spoon and discard. When the mushrooms start to drop to the bottom of the pan and the water is clear, then the mushrooms are ready. Strain the mushrooms. Simmer all the marinade ingredients in a pan for 15 minutes. Put the mushrooms into a jar which has been sterilised and pour over the marinade. Make sure that the lid is put on the jar immediately.

EELSEISVAD ÜRITUSED JA TEATED

Concert - Sunday, 17 September, 7.30pm.

At St Stephen's Church, College Road, London, SE21 7HW

featuring the first UK performance of Arvo Pärt's "Greater Antiphons" for string orchestra. The choristers of St Stephen's church will join forces with the new 'Tamino Orchestra', which includes Siret Lust, a young Estonian double bass player and Latvian violinist Austra Steže. The programme also includes Vaughan Williams's Fantasia on 'Greensleeves', works by Handel and Mendelssohn, and the first performance of a cello concerto by local composer and conductor Nicholas Ansdell-Evans.

The Vicar at St. Stephen's is the Reverend Canon Bernhard Schunemann who has close connections with Estonia.

Tickets £15 on the door.

<http://www.ststephensdulwich.org/concerts/>

LONDONIS NÄITUS

"KIHNU - the Isle of Women"

Prantsuse fotograafi

Jérémie Jung'i näitus Kihnust.

Fotonäitus jääb publikule avatuks

15. septembrini.

Europe House, 32 Smith Square, London SW1P 3EU.

Näitust toetavad Kultuuriministeerium ja Euroopa Komisjon.

Lisa info: kersti.kirs@mfa.ee.

Rochester Diocese Estonia Partnership Celebration

Sunday 24th September at 18:00 at St Mary's Riverhead with Dunton Green, Sevenoaks, Kent.

Service conducted by the Bishop of Rochester James Langstaff and Archbishop Urmas Viilma.

Eesti kool Londonis võtab vastu uusi lapsi

Koolitunnid toimuvad kaks korda kuus laupäeviti kell 10.30-13.00 Lääne-Londonis Chiswickis. Kool annab võimaluse lastel koos teiste omavanustega eesti keeles suhelda ja õppida. Igal koolipäeval toimuvad eesti keele, muusika, kunstõpetuse ja käsitöötunnid ning vanimal rühmal projektitunnid. Lastega teevad koolis tööd kvalifitseeritud ja kogemustega õpetajad.

2016/2017. õppeaastal tegutses koolis neli vanuserühma, kus õppisid 3-13-aastased lapsed. Vanuse ülempiiri meil pole, nii et kõik on teretulnud!

Lisainfo kooli kodulehel <http://www.eestikoollondonis.co.uk/>
Kirjutage meile eestikool.london@gmail.com

LÕIKUS - JA MIHKLIKUU

Eesti Hääl soovib sünnipäevalastele õnne	Tähtpäevad	Surnud
7. sept Enn Part	1. sept 1939 algas II maailmasõda	4. sept 1998 Ernst Jaakson
9. sept Tiit Ojasoo	2. sept 1945 II maailmasõja lõpp	9. sept 1975 Karl Eerme
10. sept Toomas Ojasoo	21. sept 1217 Madisepäev; Paala lahing	10. sept 1995 Salme Ekbaum
17. sept Lya Leppik	22. sept 1944 Tallinna vallutamine	25. sept 1980 Marie Under
19. sept Reeta Knispel	28. sept 1994 „Estonia“ laevahukkumine	25. sept 1944 Johan Pitka
20. sept Laine Gornik	Sündinud	Mälestame Inglismaal lahkunuid
23. sept Tiina Kõiv	28. aug 1953 Tõnu Kaljuste	2. sept 1970 ülempreester Nigul Hindo, Londoni Eesti Seltsi ja Eesti Maja esimees
25. sept Tiina Metsmaa-Petersons	8. sept 1932 Einar Sanden	7. sept 2003 Villem Kinnas, Bradfordi Eesti Kodu laekur
25. sept Helle Unnuk	9. sept 1960 Urmas Sisask	10. sept 1985 prof. Ernst Öpik
26. sept K Veelma	18. sept 1910 Bernard Kangro	16. sept 1992 Albert Zirk, IEÜ sekretär
26. sept Ilse Blazaitis	22. sept 1907 Viida Juse-Jovanovic	
27. sept Vello Vahter	23. sept 1851 K A Hermann	
27. sept Eha Veebel	25. sept 1910 Artur Rinne	
29. sept Tiina Sanfourche	1. okt 1956 Andrus Ansip	
29. sept Linda Silber		

ESTONIAN NEWS IN ENGLISH

Snap backer to invest millions in currency unicorn Transferwise

One of the world's leading technology investors, IVP, a venture capital firm based in Silicon Valley, is poised to buy a stake in Transferwise in a deal expected to value the online currency exchange business at more than £1 billion. Transferwise has received about £90 million in funding and its backers include Sir Richard Branson.

More than a third of the companies that IVP has invested in have subsequently been listed, an eventuality that might mean a bumper payday is in store for early investors such as Sir Richard, as well as Transferwise's Estonian founders, Mr Hinrikus, a former Skype director, and Kristo Käärman.

Transferwise was set up in 2010 to offer significantly cheaper money transfers than those provided by banks and other traditional players. Mr Hinrikus and Mr Käärman had grown frustrated with the high costs involved in transferring money abroad while they were working in London. They established a way to transfer money into each other's accounts to bypass bank fees.

Transferwise's customers use the site to transfer more than £1 billion every month. The company claims that it saves consumers and small businesses more than £1.5 million a day in foreign exchange fees.

In April Taavet Hinrikus expressed fears about the impact Brexit would have on technology businesses. Transferwise has its global headquarters in London but is planning a European base on the continent. Source - The Times

Cybersecurity

According to the International Telecommunication Union's Global Cybersecurity index, Estonia ranks fifth in the world and first in Europe in cybersecurity. Singapore is ranked first, followed by USA, Malaysia and Oman, out of 195 countries.

Raul Rikk, the head of the national cyber security domain at the e-Governance Academy, an Estonian think tank and consultancy organisation, said that it was interesting to see that countries with relatively poor ratings in ICT development indices have quite good positions in the cybersecurity index, yet those ranking well in the ICT development indices don't necessarily have as good positions in the Global Cybersecurity Index.

Since 2007, when Estonia became the first country in the world that was attacked in a cyber conflict, the country has become a global heavyweight in cybersecurity-related knowledge, advising many other states on the matter. Estonia has signed agreements on developing training and cooperation in cybersecurity with Austria, Luxembourg and South Korea.

Lahkus ema, vanaema ja vanavanaema, öde ja tädi

SOLVEIG KIRSIMA (nee Kangro)

sünd: 21.05.1926 Tallinnas

surn: 25.07.2017 Leedsis

mälestavad

Heiti, Simon, Christopher

Lisa ja Oscar

Karin

Astra ja Ian, Vicki ja Geoff

Emma, Josephine

Peep Eestist

Lahkus meie endine Bradfordi Eesti täienduskooli õpetaja

SOLVEIG KIRSIMA

mälestavad

Astrid, Karin ja Reet

Lahkus kallis kauaaegne sõber

ARTUR SEPP

mälestavad

Helga Heinastu

Priidu Rebane

Puhka rahus

Leinateated teistest eesti ajalehtedest

Eesti Elu (Kanada)

Villo Marmei *30.01.37 Tallinnas; †27.06.17 Ottawas
Adele Reitav (Tulk) *21.02.20 Saaremaal; †13.07.17 Torontos
Heljo Wompa (Lindberg) *07.07.24 Tallinnas; †20.07.17 Torontos
Laima Klamas *29.01.26 Saaremaal; †25.07.17 Torontos
Hugo Aaslepp *10.07.19 Hiiumaal; †26.07.17
Selma Siivik (Tüürman) *08.09.23 Kolgas; †13.07.17 Scarboroughs
August Mullaste *08.02.19; †29.07.17
Leonida Paluots Adamtau *20.05.24 Võrumaal; †25.07.17 Londonis
Juta Tambre (Kell) *16.11.27; †02.08.17

Vaba Eesti Sõna (USA)

Valdek Päid *10.03.1928; †26.06.17
Andreas Ants Traks *22.04.23 Salla, Virumaal; †6.07.17 Ohios
Evi Heinaru (Eerme) *10.08.31; †6.07.17
Erik Kissa *07.04.23; †11.07.17 Wilmington, Delawares
Peeter Güner *1937.a. Tallinnas; †18.07.17 San Fransiscos.
Juhan Raud *11.09.19 Tartus; †21.07.17 Kalifornias
Ants Gustaf Aro *13.10.1923 Tallinnas; †23.07.17 Akron, Ohios
Elmar Saarniit *2.04.1922 Valgas; †23.07.17 Floridas

Eesti Päevaleht (Rootsi)

Udo Kallas *11.12.21 Tallinnas; †01.07.17 Kungsbackas
Ilona Laaman *10.02.34 Tallinnas; †26.06.17 Uppsalas
Koidu Ventser *03.03.24; †07.08.17

Meie Kodu (Austraalia)

Elli Treffner (Tukk) *25.01.30; †12.07.17
Anni Kaasik *06.08.25 Tartus; †27.07.17 Canberras

EESTI HÄÄL - ESTONIAN NEWS

Published by the Association of Estonians in Great Britain
Toimetuse - Reet Järvik & Toomas Ojasoo.
Korrektuur - Tiina Kõiv

Aasta tellimus (UKs) - £18 Tšeki saajaks märkige
Leinakuulutused - miinimum £12 "Estonian News".
Ühisleinakuulutus - 4 Briar Gate, Long Eaton.
£4 isik; £5 pere NG10 4BL.

Tel: 0115 877 6877. info@eestihaal.co.uk

Vaated Eesti Hääles avaldatud artiklile ei tarvitse alati ühtuda toimetuse seisukohtadega. Iga artikli eest vastutab allkirjutanu.
Toimetaja võib teha muudatusi ilma autori loata.

Printed by Diamond Print, Long Eaton, NG10 4HN